

Yleiset sopimusehdot

Voimassa 1.11.2010 alkaen

1	Eräät keskeiset käsitteet	2	11.3 Tapiolan velvollisuudet	8
2	Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä	2	11.4 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen	8
2.1	Tapiolan tiedonantovelvollisuus	2	12 Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa	8
2.2	Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus	2	12.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto	8
3	Tapiolan vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo	2	12.2 Alivakuutus	8
3.1	Tapiolan vastuun alkaminen	3	13 Muutoksenhaku Tapiolan päätökseen	8
3.2	Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle	3	13.1 Itseoikaisu	8
3.3	Vakuutus sopimuksen voimassaolo	3	13.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta sekä ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat	8
4	Vakuutusmaksu	3	13.3 Käräjäoikeus	9
4.1	Vakuutusmaksun maksaminen	3	14 Tapiolan takautumisoikeus	9
4.2	Vakuutusmaksun viivästyminen	3	14.1 Tapiolan takautumisoikeus kolmatta kohtaan	9
4.3	Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen	4	14.2 Tapiolan takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa	9
4.4	Päättäneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen	4	15 Vakuutus sopimuksen muuttaminen	9
4.5	Vakuutusmaksu vakuutuksen päättyessä kesken vakuutuskauden	4	15.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana	9
4.6	Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen	4	15.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana	10
5	Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana	4	15.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa	10
5.1	Tapiolan tiedonantovelvollisuus	4	16 Vakuutus sopimuksen päättyminen	10
5.2	Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vahinkovakuutuksessa	4	16.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus	10
5.3	Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus henkilövakuutuksessa	5	16.2 Tapiolan oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden aikana	10
6	Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntyminen	5	16.3 Tapiolan oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana	11
6.1	Velvollisuus noudattaa vahinkovakuutuksen suojeluohjeita	5	16.4 Ryhmätuvakuutuksen irtisanominen	11
6.2	Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus vahinkovakuutuksessa	5	16.5 Tapiolan irtisanomismenettely	11
7	Vakuutustapahtuman aiheuttaminen	6	16.6 Tapiolan oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden lopussa	11
7.1	Vahinkovakuutus	6	16.7 Tapiolan oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksukauden lopussa	11
7.2	Alkoholin tai muun huumaaavan aineen vaikutus moottoriajoneuvovakuutuksissa	6	16.8 Omistajan vaihdos vahinkovakuutuksessa	11
7.3	Henkilövakuutus	6	17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa	11
8	Samastaminen vahinkovakuutuksessa	7	17.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa	11
9	Syyntakeettomuus ja pakkotila	7	17.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua	12
9.1	Vahinkovakuutus	7	17.3 Etuoikeus saada maksu korvauksesta	12
9.2	Henkilövakuutus	7	17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa	12
10	Edunsaajamääräys henkilövakuutuksessa	7	17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa	12
10.1	Edunsaaja	7	Vahinkotietojen käsittely	12
10.2	Edunsaajamääräyksen muoto	7		
11	Korvausmenettely	7		
11.1	Korvauksen hakijan velvollisuudet	7		
11.2	Korvausoikeuden vanhentuminen	8		

Yleiset sopimusehdot

Näitä yleisiä sopimusehtoja sovelletaan yksityishenkilön henkilö- ja vahinkovakuutus sopimuksiin. Vakuutus on sopimus, johon sovelletaan vakuutusyhtiön laatimia vakuutusehtoja. Kuluttajan ja kuluttajaan rinnastuvan oikeushenkilön asemaa sopijaosapuolena vahvistaa Vakuutus sopimuslaki. Vakuutus sopimuslaki (543/94) sisältää asiakkaan ja vakuutusyhtiön väliseen sopimussuhteeseen sekä eräiden kolmansien henkilöiden oikeuksiin vaikuttavia säännöksiä. Vakuutus sopimuslain säännöksiä sovelletaan kokonaisuudessaan tähän vakuutus sopimukseen.

Seuraavassa on osa lain keskeisimmistä säännöksistä ja asiat, joista vakuutusehdoissa on lain mukaan määrättävä sekä muita Tapiolan asiakassuhteissa noudatettavia yleisperiaatteita ja sopimusehtoja.

Näiden Yleisten sopimusehtojen lisäksi vakuutus sopimukseen sovelletaan vakuutus kirjaan merkittävät vakuutusehtoja ja suojeluohjeita sekä Suomen lakia.

Vakuutusyhtiötä valvova viranomainen on Finanssivalvonta.

1 Eräät keskeiset käsitteet

(VSL 2 §, 6 §, 16 §, 17 § ja 31 §)

Vakuutus sopimuksen keskeinen sisältö määritellään vakuutus kirjassa ja vakuutusehdoissa, joita ovat Yleiset sopimusehdot ja kuhunkin vakuutukseen sovellettavat erityisehdot.

Tapiolalla tarkoitetaan Keskinäinen Vakuutusyhtiö Tapiolaa.

Vahinkovakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, joka otetaan esinevahingon, vahingonkorvausvelvollisuuden tai muun varallisuusvahingon aiheuttaman menetyksen varalle.

Henkilövakuutuksella tarkoitetaan vakuutusta, jonka kohteena on luonnollinen henkilö. Lapsi-, tapaturma- ja matkustajavakuutukset ovat henkilövakuutuksia.

Ryhmäetuvakuutuksella tarkoitetaan sellaista ryhmälle tarjottavaa vakuutusta, jonka vakuutusmaksun suorittaa kokonaan tai osittain vakuutettu.

Vakuutusnottaja on se, jonka on tehnyt Tapiolan kanssa vakuutus sopimuksen.

Vakuutettu on se, jonka hyväksi vakuutus on voimassa.

Vakuutuskausi on sovittu vakuutus kirjaan merkitty vakuutuksen voimassaoloaika. Vakuutus sopimus jatkuu sovitun vakuutuskauden kerrallaan, jollei jompi-kumpi sopimuspuoli irtisano sopimusta.

Vakuutusmaksukausi on ajanjakso, jolta vakuutusmaksu on säännöllisin väliajoin sovittu maksettavaksi.

Vakuutustapahtuma on se vahinko tai tapahtuma, jonka perusteella vakuutuksesta suoritetaan korvausta.

Suojeluohje on vakuutus kirjassa, vakuutusehdoissa tai muutoin kirjallisesti asetettu velvollisuus noudattaa määräyksiä, joilla on tarkoitus estää tai rajoittaa vahingon syntymistä.

2 Tietojen antaminen ennen vakuutus sopimuksen tekemistä

2.1 Tapiolan tiedonantovelvollisuus

(VSL 5 § ja 9 §)

Tapiola antaa ennen vakuutus sopimuksen solmimista vakuutuksen hakijalle vakuutustarpeen arvioimiseksi ja vakuutuksen valitsemiseksi tarpeelliset tiedot, kuten tietoja Tapiolan omista vakuutusmuodoista, vakuutusmaksuista ja vakuutusehdoista. Tietoja annettaessa kiinnitetään huomiota myös vakuutus turvan olennaisiin rajoituksiin. Vakuutuksen etämyynnissä annetaan lisäksi kuluttajansuojalain 6 a luvussa tarkoitetut ennakotiedot. Etämyynnillä tarkoitetaan esimerkiksi vakuutusten myymistä puhelimitse tai verkossa.

Jos Tapiola tai sen edustaja on vakuutusta markkinoitaessa jättänyt vakuutuksenottajalle antamatta tarpeellisia tietoja vakuutuksesta tai on antanut hänelle siitä virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisällönsä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää.

2.2 Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tiedonantovelvollisuus

(VSL 22 §, 23 § ja 24 §)

Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee ennen vakuutuksen myöntämistä antaa oikeat ja täydelliset vastaukset Tapiolan esittämiin kysymyksiin, joilla voi olla merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta. Vakuutuksenottajan ja vakuutetun tulee lisäksi vakuutuskauden aikana ilman aiheutonta viivytystä oikaista Tapiolalle antamansa, vääriksi tai puutteellisiksi havaitsemansa tiedot.

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on täyttäessään edellä mainittua velvollisuuttaan menetellyt vilpillisesti, vakuutus sopimus ei sido Tapiolaa. Tapiolalla on oikeus pitää suoritettavat vakuutusmaksut, vaikka vakuutus raukaeksi.

2.2.1 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä vahinkovakuutuksessa

(VSL 23 §, 34 § ja 58 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon,

mikä merkitys seikalla, jota vakuutuksenottajan tai vakuutetun antama väärä tai puutteellinen tieto koskee, on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan ja vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvauksena alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta korvauksen alentamiseen.

2.2.2 Seuraukset vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuuksien laiminlyönnistä henkilövakuutuksessa (VSL 24 §)

Jos vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt tiedonantovelvollisuutensa ja Tapiola ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu, on Tapiola vastuusta vapaa.

Jos Tapiola olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, kuin oli sovittu, Tapiolan vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa sovittua vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutus olisi myönnetty.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai vakuutuskorvaukseen oikeutetun kannalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

3 Tapiolan vastuun alkaminen ja vakuutus sopimuksen voimassaolo

3.1 Tapiolan vastuun alkaminen (VSL 11 §)

Tapiolan vastuu alkaa, jollei muusta ajankohdasta ole yksilöllisesti sovittu vakuutuksenottajan kanssa, kun Tapiola tai vakuutuksenottaja on hyväksynyt toisen osapuolen tarjouksen. Hyväksymishetki on silloin, kun vastaus on annettu tai lähetetty. Alkamisajankohta voidaan sopia osapuolten kesken tätä myöhemmäksi, mutta ei aikaisemmaksi.

Jos vakuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt kirjallisen vakuutushakemuksen Tapiolalle ja jos on ilmeistä, että Tapiola olisi hakemuksen hyväksynyt, Tapiola vastaa myös hakemuksen antamisen tai lähettämisen jälkeen sattuneesta vakuutustapahtumasta.

Vakuutushakemus tai hyväksyvä vastaus, jonka va-

kuutuksenottaja on antanut tai lähettänyt Tapiolan edustajalle, katsotaan jätetyksi tai lähetetyksi Tapiolalle.

Jollei ole selvitystä siitä, mihin vuorokaudenaikaan vastaus tai hakemus on annettu tai lähetetty, katsotaan tämän tapahtuneen kello 24.00.

Määräaikaisessa vakuutuksessa Tapiolan vastuu alkaa, kun vakuutuskautta koskeva vakuutusmaksu on suoritettu.

3.2 Perusteet henkilövakuutuksen myöntämiselle (VSL 10 §)

Vakuutusmaksu ja muut sopimusehdot määräytyvät vakuutetun vakuutushakemuksen antamisen tai jättämisen mukaisen ajankohdan terveydentilan perusteella. Tapiola ei hylkää henkilövakuutusta koskevaa hakemusta sillä perusteella, että vakuutustapahtuma on sattunut tai sen henkilön, jolle vakuutusta haetaan, terveydentila on huonontunut sen jälkeen, kun hakemusiakirjat on annettu tai lähetetty Tapiolalle.

3.3 Vakuutus sopimuksen voimassaolo (VSL 16 §)

Vakuutus sopimus on ensimmäisen vakuutuskauden päätyttyä voimassa sovitun vakuutuskauden

kerrallaan, jollei vakuutuksenottaja tai Tapiola irtisano sopimusta. Vakuutus sopimus voi päättyä myös muista jäljempänä kohdissa 4.2 ja 16 mainituista syistä.

Määräaikainen vakuutus sopimus on voimassa sovitun ajan.

4 Vakuutusmaksu

4.1 Vakuutusmaksun maksaminen (VSL 38 §)

Vakuutusmaksu on maksettava yhden kuukauden kuluessa siitä, kun Tapiola on lähettänyt vakuutuksenottajalle vakuutusmaksua koskevan laskun. Ensimmäistä maksua ei kuitenkaan tarvitse maksaa ennen Tapiolan vastuun alkamista eikä myöhempiä maksuja ennen sovitun vakuutusmaksukauden tai vakuutuskauden alkamista. Jos Tapiolan vastuu alkaa joltakin osin myöhemmin, tätä osaa koskevaa vakuutusmaksua ei tarvitse suorittaa ennen vastuun alkamista.

Määräaikaisen vakuutuksen vakuutusmaksu on suoritettava ennen vakuutuksen voimaantuloa. Vakuutusmaksun suorittaminen on Tapiolan vastuun alkamisen edellytys.

Jos vakuutuksenottajan maksu ei riitä kaikkien Tapiolan vakuutusmaksusaatavien maksamiseen, on vakuutuksenottajalla oikeus määrätä mitä vakuutusmaksusaatavia maksulla lyhennetään.

4.2 Vakuutusmaksun viivästyminen (VSL 39 §)

Jos vakuutuksenottaja on laiminlyönyt vakuutusmaksun suorittamisen edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, Tapiolalla on oikeus irtisanooa vakuutus päättyväksi 14 päivän kuluttua irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä.

Jos vakuutuksenottaja suorittaa vakuutusmaksun ennen irtisanomisajan päättymistä, vakuutus ei kuitenkaan pääty irtisanomisajan kuluttua. Tapiola mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa.

Jos maksun laiminlyönti on johtunut vakuutuksenottajan maksuvaikeuksista, joihin hän on joutunut sairauden, työttömyyden tai muun erityisen seikan vuoksi pääasiassa omatta syyttään, vakuutus päättyy irtisanomisesta huolimatta vasta 14 päivän kuluttua esteen lakkaamisesta. Vakuutus päättyy kuitenkin viimeistään kolmen kuukauden kuluttua irtisanomisajan päättymisestä. Irtisanomisilmoituksessa mainitaan tästä mahdollisuudesta vakuutuksen määräaikaiseen jatkumiseen.

Jos vakuutusmaksua ei suoriteta edellä kohdassa 4.1 tarkoitettussa määräajassa, myöhästymisajalta on suoritettava viivästyskorkoa korkolain mukaan.

4.3 Viivästyneen vahinkovakuutusmaksun maksaminen (VSL 42 §)

Jos vakuutuksenottaja maksaa vakuutusmaksun sen jälkeen, kun vakuutus on päättynyt, Tapiolan vastuu alkaa maksun maksamisesta seuraavasta päivästä. Vakuutus on tällöin voimassa alun perin sovitun vakuutuskauden loppuun siitä lukien, kun vakuutus tuli uudelleen voimaan.

Jos Tapiola ei kuitenkaan halua saattaa päättyneitä vakuutusta uudelleen voimaan, Tapiola ilmoittaa 14 päivän kuluessa vakuutusmaksun maksamisesta lukien vakuutuksenottajalle, ettei se suostu ottamaan maksua vastaan.

4.4 Päättyneen henkilövakuutuksen voimaansaattaminen (VSL 39 § ja 43 §)

Jos vakuutus on päättynyt muun kuin ensimmäisen vakuutusmaksun suorittamatta jättämisen vuoksi, vakuutus tulee uudelleen voimaan, jos vakuutuksenottaja maksaa suorittamatta jätetyn vakuutusmaksun kuuden kuukauden kuluessa vakuutuksen päättymisestä. Tapiola mainitsee tästä mahdollisuudesta irtisanomista koskevassa ilmoituksessa. Jos vakuutus tulee uudelleen voimaan, Tapiolan vastuu alkaa maksun suorittamista seuraavasta päivästä.

4.5 Vakuutusmaksu vakuutuksen päättyessä kesken vakuutuskauden (VSL 45 §)

Jos vakuutus päättyy sovittua ajankohtaa aikaisemmin, Tapiolalla on oikeus vakuutusmaksuun vain siltä ajalta, jonka sen vastuu on ollut voimassa.

Tapiola palauttaa vakuutuksenottajalle vakuutuskauden loppuosaa vastaavan osan maksetusta vakuutusmaksusta. Vakuutusmaksua ei kuitenkaan palauteta, jos asiassa on menetelty vilpillisesti kohdassa 2.2 tarkoitetuissa tilanteissa. Vakuutusmaksua ei myöskään palauteta, jos palautettava maksu on vähemmän kuin 8 euroa.

4.6 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Palautettavasta vakuutusmaksusta voidaan vähentää palautuksen saajan maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Tapiolan erääntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

5 Tietojen antaminen sopimuksen voimassaoloaikana

5.1 Tapiolan tiedonantovelvollisuus (VSL 6, 7 ja 9 §)

Vakuutussopimuksen solmimisen jälkeen Tapiola antaa vakuutuksenottajalle vakuutuskirjan sekä vakuutusehdot.

Vakuutuksen voimassaoloaikana Tapiola lähettää vakuutuksenottajalle vuosittain tiedon vakuutusmäärästä ja muista sellaisista vakuutusta koskevista seikoista, joilla on vakuutuksenottajalle ilmeistä merkitystä (vuositiedote).

Jos Tapiola tai sen edustaja on vakuutuksen voimassaoloaikana antanut vakuutuksesta puutteellisia, virheellisiä taikka harhaanjohtavia tietoja, vakuutus sopimuksen katsotaan olevan voimassa sen sisältöisenä kuin vakuutuksenottajalla oli saamiensa tietojen perusteella ollut aihetta käsittää, jos tällaisten puutteellisten, virheellisten taikka harhaanjohtavien tietojen voidaan katsoa vaikuttaneen vakuutuksenottajan menettelyyn. Tämä ei kuitenkaan koske tietoja, jotka Tapiola tai sen edustaja on vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen antanut tulevasta korvauksesta.

5.2 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus vahinkovakuutuksessa (VSL 26 ja 34 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa Tapiolalle vakuutussopimusta päätettäessä ilmoitetuissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa vakuutuskauden aikana tapahtuneesta olennaisesta vahingonvaaraa lisäävästä muutoksesta, jota vakuutuksenantajan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä.

Vakuutuksenottajan on ilmoitettava tällaisesta muutoksesta Tapiolalle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Tapiola muistuttaa vakuutuksenottajaa tästä velvollisuudesta vuositiedotteessa. Tällaisia vakuutuksenottajan ilmoitettavia asioita ovat esimerkiksi vakuutuksen kohteessa suoritettut korjaus-, muutos- tai laajennustyöt ja vakuutuksen kohteen käyttötarkoituksen muuttuminen. Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa vaaran lisääntymisestä, korvausta voidaan alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys vahingonvaaraa lisäneellä muuttuneella olosuhteella on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutuksenottajan tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Jos vakuutusmaksu on vakuutuksenottajan tai vakuutetun antaman väärän tai puutteellisen tiedon takia sovittu pienemmäksi kuin se olisi ollut, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, otetaan korvausta alennettaessa huomioon sovitun vakuutusmaksun suhde vakuutusmaksuun, joka olisi peritty, jos tiedot olisivat olleet oikeita ja täydellisiä. Vähäinen poikkeama vakuutusmaksuissa ei kuitenkaan oikeuta vakuutuskorvauksen alentamiseen.

5.3 Vakuutuksenottajan tiedonantovelvollisuus henkilövakuutuksessa

(VSL 24 ja 27 §)

Vakuutuksenottajan tulee ilmoittaa Tapiolalle vakuutussopimusta päätettäessä ilmoitettujen ja Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta merkityksellisten vahingonvaaraa lisäävien seikkojen, kuten ammatin, harrastusten ja asuinpaikan muutoksista tai muun vakuutusturvan päättymisestä. Tällaisesta muutoksesta on ilmoitettava Tapiolalle viimeistään kuukauden kuluttua muutosta seuraavan vuositiedotteen saamisesta. Terveystilan muutoksesta ei tarvitse ilmoittaa. Tapiola muistuttaa vakuutuksenottajaa ilmoittamisvelvollisuudesta vuositiedotteessa.

Jos vakuutuksenottaja on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt ilmoittaa edellä mainitusta vaaran lisääntymisestä ja Tapiola ei asiantilan muuttumisen vuoksi olisi enää pitänyt vakuutusta voimassa, on Tapiola vastuusta vapaa. Jos Tapiola tosin olisi jatkanut vakuutusta mutta ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla, Tapiolan vastuu rajoittuu siihen, mikä vastaa vakuutusmaksua tai niitä ehtoja, joilla vakuutusta olisi jatkettu.

Jos edellä sanotut tiedonantovelvollisuuden laiminlyönnin seuraamukset johtaisivat vakuutuksenottajan tai muun vakuutuskorvaukseen oikeutetun kanalta ilmeiseen kohtuuttomuuteen, niitä voidaan sovitella.

6 Velvollisuus estää ja rajoittaa vahingon syntyminen

6.1 Velvollisuus noudattaa vahinkovakuutuksen suojeluohjeita

(VSL 31 ja 34 §)

Vakuutetun tulee noudattaa vakuutuskirjassa, vakuutusehdoissa tai kirjallisesti muutoin annettuja suojeluohjeita. Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt suojeluohjeiden noudattamisen, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys suojeluohjeen laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholiin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt suojeluohjeen noudattamisen törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholiin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, Tapiola suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

6.2 Vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus vahinkovakuutuksessa (pelastamisvelvollisuus)

(VSL 32, 34 ja 61 §)

Vakuutustapahtuman sattuessaa tai välittömästi uhassa vakuutetun tulee kykyjensä mukaan huolehtia vahingon torjumisesta tai rajoittamisesta. Jos vahinko on ulkopuolisen aiheuttama, vakuutetun tulee ryhtyä tarpeellisiin toimiin Tapiolan oikeuden säilyttämiseksi vahingon aiheuttajaa kohtaan. Vakuutetun on pyrittävä esimerkiksi selvittämään vahingon aiheuttajan henkilöllisyys. Jos vahinko on aiheutettu rangaistavalla teolla, vakuutetun tulee viivytyksettä ilmoittaa asiasta poliisiviranomaisille ja vaatia oikeudessa rikoksen tekijöille rangaistusta, jos Tapiolan etu sitä vaatii. Vakuutetun tulee muutoinkin noudattaa Tapiolan vahingon torjumiseksi ja rajoittamiseksi antamia ohjeita. Tapiola korvaa edellä mainitun pelastamisvelvollisuuden täyttämisestä aiheutuneet kohtuulliset kustannukset, vaikka vakuutusmäärä siten ylittettäisiinkin.

Jos vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt edellä tarkoitettun pelastamisvelvollisuutensa, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa onko korvausta alennettava tai se evättävä, otetaan huomioon, mikä merkitys laiminlyönnillä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi tulee ottaa huomioon vakuutetun tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutuksessa ei korvausta vakuutetun huolimattomuuden takia alenneta eikä evätä.

Jos vakuutettu on kuitenkin laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta, taikka jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineen käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, voidaan korvausta alentaa tai korvaus evätä.

Jos vakuutettu on laiminlyönyt pelastamisvelvollisuutensa törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut laiminlyöntiin, vakuutusyhtiö suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksista, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7 Vakuutustapahtuman aiheuttaminen

Tapiola on vastuusta vapaa vakuutettua kohtaan, joka on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman (VSL 28 ja 30 §).

7.1 Vahinkovakuutus (VSL 30 § ja 34 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, voidaan hänelle tulevaa korvausta alentaa tai se evätä. Harkittaessa korvauksen alentamista tai epäämistä otetaan huomioon, mikä merkitys vakuutetun henkilön toimenpiteellä on ollut vahingon syntymiseen. Lisäksi otetaan huomioon vakuutetun henkilön tahallisuus tai huolimattomuuden laatu sekä olosuhteet muutoin.

Vastuuvakuutus (koskee vain vakuutussopimuksia, joissa on vastuuvakuutus)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jos vakuutetun alkoholin tai huumausaineiden käyttö on vaikuttanut vakuutustapahtumaan, Tapiola suorittaa kuitenkin vastuuvakuutuksesta vahinkoa kärsineelle luonnolliselle henkilölle sen osan korvauksesta, jota tämä ei ole ulosotossa tai konkurssissa todetun vakuutetun maksukyvyttömyyden vuoksi saanut perityksi.

7.2 Alkoholin tai muun huumausaineen vaikutus moottoriajoneuvovakuutuksissa

Harkittaessa korvauksen maksamista moottoriajoneuvovakuutuksen perusteella noudatetaan edellä esitetyn lisäksi seuraavaa:

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrasa uloshengitysilmaa, suoritetaan korvausta vai erityisestä syystä. Samoin menetellään, jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa muuten alkoholin tai muun huumausaineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumausaineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin on tuntuvasti huonontunut.

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman kuljettaessaan ajoneuvoa alkoholin tai muun huumausaineen vaikutuksen alaisena taikka alkoholin ja muun huumausaineen yhteisvaikutuksen alaisena muutoin kuin edellisessä kappaleessa mainituissa tapauksissa, voidaan korvausta alentaa sen mukaan, mikä oli hänen osuutensa vahinkoon.

7.3 Henkilövakuutus

7.3.1 Vakuutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (VSL 28 §)

Jos vakuutettu on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta, Tapiolan vastuuta voidaan alentaa sen mukaan kuin olosuhteet huomioon ottaen on kohtuullista.

7.3.2 Vakuutuskorvaukseen oikeutetun aiheuttama vakuutustapahtuma (VSL 29 §)

Jos muu vakuutuskorvaukseen oikeutettu henkilö kuin vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman, Tapiola on häneen nähden vastuusta vapaa.

Henkilö, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman törkeästä huolimattomuudesta tai jota ei voi iän tai mielentilan takia tuomita rangaistukseen rikoksesta, voi saada vakuutuskorvauksen tai osan siitä vain jos se katsotaan kohtuulliseksi, kun otetaan huomioon ne olosuhteet, joissa vakuutustapahtuma on aiheutettu.

Jos vakuutettu on kuollut, maksetaan muille korvaukseen oikeutetuille se osa vakuutuskorvauksesta, jota ei makseta vakuutustapahtuman aiheuttajalle tai aiheuttajille.

8 Samastaminen vahinkovakuutuksessa

(VSL 33 §)

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on vakuutustapahtuman aiheuttamisesta, suoje-
luohjeiden noudattamisesta tai pelastamisvelvolli-
suudesta, sovelletaan vastaavasti henkilöön

- 1) joka vakuutun suostumuksella on vastuussa va-
kuutuksen kohteena olevasta moottorikäyttöises-
tä tai hinattavasta ajoneuvosta, aluksesta taikka
ilma-aluksesta;
- 2) joka omistaa vakuutetun omaisuuden yhdessä va-
kuutetun kanssa ja käyttää sitä yhdessä hänen
kanssaan; tai
- 3) joka asuu vakuutetun kanssa yhteisessä taloudes-
sa ja käyttää vakuutettua omaisuutta yhdessä hä-
nen kanssaan.

Mitä edellä on sanottu vakuutetusta, kun kysymys on suoje-
luohjeiden noudattamisesta, sovelletaan
vastaavasti henkilöön, jonka tehtävänä vakuutuk-
senottajana olevan työ- tai virkasuhteen perusteella
on huolehtia suoje-
luohjeen noudattamisesta.

9 Syyntakeettomuus ja pakkotila

9.1 Vahinkovakuutus

(VSL 36 §)

Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoit-
tamiseksi vetoa edellä mainittuihin kohtiin 6 ja 7,
jos vakuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman
tai laiminlyödessään suoje-
luohjeen noudattamisen taikka pelastamisvelvollisuuden oli 12 vuotta nuo-
rempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei häntä oli-
si voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta. Tapiola
ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoittamiseksi
vetoa kohtiin 5.2, 6 ja 7, jos vakuutettu aiheuttaes-
saan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtuman
taikka laiminlyödessään vahinkovakuutuksen suoje-
luohjeen noudattamisen tai pelastamisvelvollisuu-
den toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumi-
sen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että lai-
minlyönti tai toimenpide oli puolustettavissa. Mitä
tässä kohdassa on sanottu vakuutetusta, sovelletaan
myös kohdassa 8 tarkoitettuun vakuutettuun sa-
maistettavaan henkilöön.

9.2 Henkilövakuutus

(VSL 36 §)

Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoit-
tamiseksi vetoa edellä mainittuun kohtaan 7 jos va-
kuutettu aiheuttaessaan vakuutustapahtuman oli 12
vuotta nuorempi tai sellaisessa mielentilassa, ettei
häntä olisi voitu tuomita rangaistukseen rikoksesta.
Tapiola ei vastuusta vapautuakseen tai sen rajoit-
tamiseksi vetoa kohtiin 5.3 ja 7 jos vakuutettu aiheut-
taessaan vaaran lisääntymisen tai vakuutustapahtu-
man toimi henkilön tai omaisuuden vahingoittumi-

sen ehkäisemiseksi sellaisissa olosuhteissa, että lai-
minlyönti tai toimenpide olisi puolustettavissa.

10 Edunsaajamääräys henkilö- vakuutuksessa

10.1 Edunsaaja

(VSL 47 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus määrätä henkilö, jol-
la on vakuutuksenottajan tai vakuutetun sijasta oike-
us suoritettavaan vakuutuskorvaukseen (edunsaaja).
Vakuutuksenottaja voi muuttaa tai peruuttaa edun-
saajamääräyksen, jos vakuutustapahtumaa, jossa
määräys on tarkoitettu sovellettavaksi, ei ole sattu-
nut.

Jos edunsaajamääräys on voimassa, ei vakuutetun
kuoleman johdosta suoritettava vakuutuskorvaus
kuulu vakuutetun kuolinpesään. Vakuutuskorvaus
kuuluu vakuutetun kuolinpesään, jos edunsaaja-
määräystä ei ole eikä korvausta ole määrätty vakuu-
tusehdoissa suoritettavaksi vakuutuksenottajalle.

10.2 Edunsaajamääräyksen muoto

(VSL 48 §)

Edunsaajamääräys taikka sen peruuttaminen tai
muuttaminen on mitätön, jollei sitä ole kirjallisesti
ilmoitettu Tapiolalle.

11 Korvausmenettely

11.1 Korvauksen hakijan velvollisuudet

(VSL 32 §, 69 § ja 72 §)

Korvauksen hakijan on annettava Tapiolalle sellai-
set asiakirjat ja tiedot, jotka ovat tarpeen Tapiolan
vastuun selvittämiseksi. Tällaisia asiakirjoja ja tieto-
ja ovat esimerkiksi ne, joiden avulla voidaan todeta,
onko vakuutustapahtuma sattunut, kuinka suuri va-
hinko on syntynyt ja kenelle korvaus on suoritettava.
Korvauksen hakija on velvollinen hankkimaan omal-
la kustannuksellaan ne selvitykset, jotka ovat parhai-
ten hänen saatavissaan ottaen kuitenkin huomioon
myös Tapiolan mahdollisuudet hankkia selvitystä.

Tapiola ei ole velvollinen suorittamaan korvausta en-
nen kuin se on saanut edellä mainitut selvitykset.
Jos korvauksen hakija on vakuutustapahtuman jäl-
keen vilpillisesti antanut Tapiolalle vääriä tai puut-
teellisia tietoja, joilla on merkitystä Tapiolan vastuun
arvioimisen kannalta, voidaan korvausta alentaa tai
se voidaan evätä sen mukaan, kuin olosuhteet huo-
mioon ottaen on kohtuullista.

Vakuutetun tulee mahdollisuuksiensa mukaan osal-
listua vahingon selvittelyyn sekä myötävaikuttaa va-
hingon todellisen syyn ja aiheuttajan saamiseen sel-
ville. Vakuutettu ei saa poistumalla vahinkopaikal-
ta, nauttimalla vahingon jälkeen alkoholia tai huu-
mausaineita taikka muulla tavoin vaikeuttaa vahin-
gon selvittämistä.

Tapiolalle on varattava tilaisuus tarkastaa vaurioitunut omaisuus ennen kuin sitä ryhdytään korjaamaan tai hävittämään.

11.2 Korvausoikeuden vanhentuminen (VSL 73 §)

Vakuutuskorvausta on haettava Tapiolalta vuoden kuluessa siitä, kun korvauksen hakija sai tietää vakuutuksen voimassaolosta, vakuutustapahtumasta ja vakuutustapahtumasta aiheutuneesta vahinkoseuraamuksesta. Korvausvaatimus on joka tapauksessa esitettävä 10 vuoden kuluessa vakuutustapahtumasta tai jos vakuutus on otettu vahingonkorvausvelvollisuuden varalta, vahinkoseuraamuksen aiheutumisesta. Korvausvaatimuksen esittämiseen rinnastetaan ilmoituksen tekeminen vakuutustapahtumasta. Jos korvausvaatimusta ei esitetä tässä ajassa, korvauksen hakija menettää oikeutensa korvaukseen.

11.3 Tapiolan velvollisuudet (VSL 7 §, 9 §, 68 § ja 70 §)

Vakuutustapahtuman sattumisen jälkeen Tapiola antaa korvauksen hakijalle kuten esimerkiksi vakuutulle, edunsaajalle ja kohdassa 17.4. tarkoitetuissa tilanteissa vastuuvakuutuksessa vahinkoa kärsineelle tietoja vakuutuksen sisällöstä ja korvauksen hakemismenettelystä. Korvauksen hakijalle mahdollisesti annetut ennakkotiedot tulevasta korvauksesta, korvausmäärästä tai korvauksen suorittamistavasta eivät vaikuta vakuutussopimuksen mukaiseen suoritusvelvollisuuteen.

Tapiola suorittaa vakuutustapahtumasta johtuvan vakuutussopimuksen mukaisen korvauksen tai ilmoittaa, ettei korvausta suoriteta, joutuisasti ja viimeistään 30 päivän kuluessa siitä, kun se on saanut vastuunsa selvittämisen kannalta tarpeelliset asiakirjat ja tiedot. Jos korvauksen määrä ei ole riidaton, Tapiola suorittaa kuitenkin edellä mainitussa ajassa korvauksen riidattoman osan. Viivästyneelle korvaukselle Tapiola maksaa korkolaissa (633/82) säädettyä viivästyskorkoa.

Vastuuvakuutusta koskevasta korvauspäätöksestä Tapiola lähettää tiedon myös vahinkoa kärsineelle.

Tapiola ilmoittaa vajaanvaltaisen kotikunnan holhousviranomaiselle vajaanvaltaiselle suoritettavasta muusta kuin kustannusten tai varallisuuden menetysten korvaamista koskevasta vakuutuskorvauksesta, jos korvauksen kokonaismäärä on suurempi kuin 1000 euroa.

11.4 Vakuutusmaksun ja muiden saatavien kuittaaminen

Korvauksesta voidaan vähentää vakuutetun ja vakuutuksen, josta korvausta haetaan, maksamattomat erääntyneet vakuutusmaksut ja muut Tapiolan erääntyneet riidattomat saatavat yleisten kuittausedellytysten mukaisesti.

12 Vakuutuskorvaus vahinkovakuutuksessa

12.1 Ylivakuutus ja rikastumiskielto (VSL 57 §)

Omaisuus tai etuus on ylivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa suurempi. Tapiola ei korvaa ylivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta enempää kuin vahingon peittämiseksi tarvittavan määrän. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Tapiolan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan ylivakuutuksesta vakuutusmäärän mukaisena, paitsi milloin vakuutuksenottajan tahallisesti antamat väärät tai puutteelliset tiedot olivat vaikuttaneet arvioon.

12.2 Alivakuutus (VSL 58 §)

Omaisuus tai etuus on alivakuutettu, jos vakuutussopimukseen merkitty vakuutusmäärä on merkittävästi vakuutetun omaisuuden tai etuuden oikeaa arvoa pienempi.

Tapiola korvaa alivakuutetulle omaisuudelle tai etuudelle sattuneen vakuutustapahtuman johdosta vain niin suuren osan vahingosta kuin vakuutusmäärän ja omaisuuden tai etuuden arvon välinen suhde osoittaa. Jos kuitenkin vakuutusmäärä olennaisesti perustuu Tapiolan tai sen edustajan antamaan arvioon, korvaus suoritetaan vahingon määräisenä, kuitenkin enintään vakuutusmäärän mukaisena.

13 Muutoksenhaku Tapiolan päätökseen (VSL 8 §)

Vakuutuksenottajalla tai korvauksenhakijalla on käytettävissään eri keinoja saadakseen muutosta Tapiolan päätökseen. Hänellä on oikeus nostaa kanne Tapiolaa vastaan. Ennen sitä hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta tai pyytää ratkaisusuositusta lautakunnista. Lautakuntakäsittely ei estä kanteen nostamista. Sen sijaan lautakunnat eivät ota käsiteltäväksi asioita, joka on käsitelty oikeudessa tai on siellä vireillä.

13.1 Itseoikaisu

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija epäilee virhettä Tapiolan korvauspäätöksessä tai muussa päätöksessä, hänellä on oikeus saada lähempää tietoa seikoista, jotka ovat johtaneet ratkaisuun. Tapiola oikaisee päätöksen, jos uudet selvitykset antavat siihen aihetta.

13.2 Vakuutus- ja rahoitusneuvonta sekä ratkaisusuosituksia antavat lautakunnat

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija on tyyty-

mätön Tapiolan päätökseen, hän voi kysyä neuvoa ja opastusta Vakuutus- ja rahoitusneuvonnasta. Se on puolueeton elin, jonka tehtävänä on neuvoa kuluttajia pankki-, vakuutus- ja arvopaperiasioissa.

Tapiolan päätös voidaan viedä Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan yhteydessä toimivaan Vakuutuslautakuntaan. Sen tehtävänä on antaa ratkaisusuosituksia erimielisyyksistä, jotka koskevat lain ja vakuutusehtojen tulkintaa ja soveltamista vakuutussuhteissa.

Tapiolan päätös voidaan saattaa ratkaistavaksi myös kuluttajariitalautakuntaan, joka antaa ratkaisusuosituksia kuluttajansuojalainsäädännön perusteella.

Neuvontapalvelut ja lautakuntien lausunnot ovat maksuttomia.

13.3 Käräjäoikeus (VSL 74 §)

Jos vakuutuksenottaja tai korvauksenhakija ei tyydy Tapiolan päätökseen, hän voi panna vireille kanteen Tapiolaa vastaan. Kanne voidaan panna vireille joko asianosaisen Suomessa olevan kotipaikan käräjäoikeudessa tai Tapiolan kotipaikan taikka vahinkopai-kan käräjäoikeudessa, jollei Suomen kansainvälisistä sopimuksista muuta johdu. Kanne Tapiolan tekemän päätöksen johdosta on nostettava kolmen vuoden kuluessa siitä, kun asianosainen sai kirjallisen tiedon Tapiolan päätöksestä ja tästä määräajasta. Määräajan kuluttua umpeen oikeutta kanteen nostamiseen ei enää ole.

Lautakuntakäsittelyt katkaisevat kanneoikeuden vanhentumisen.

14 Tapiolan takautumisoikeus

14.1 Tapiolan takautumisoikeus kolmatta kohtaan (VSL 75 §)

Vakuutetun oikeus vahingonkorvaukseen vahingosta korvausvastuussa olevalta kolmannelta henkilöltä siirtyy Tapiolalle sen suorittamaan korvausmäärään saakka. Henkilövakuutuksen osalta Tapiola voi vaatia takautumisoikeuden nojalla ainoastaan sairauden tai tapaturman aiheuttamat kustannukset ja varallisuuden menetykset.

Jos vahingon on aiheuttanut kolmas henkilö yksityishenkilönä, työntekijänä, virkamiehenä tai näihin vahingonkorvauslain 3 luvun 1 §:n mukaan rinnastettavana muuna henkilönä, syntyy Tapiolalle takautumisoikeus kyseistä henkilöä kohtaan vain, jos tämä on aiheuttanut vakuutustapahtuman tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta tai jos hän on korvausvastuussa huolimattomuudestaan riippumatta.

Vakuutuksissa, joiden kohteena on moottoriajoneuvo, Tapiolalle syntyy takautumisoikeus edellä sanotusta riippumatta myös sitä kohtaan, joka on aiheuttanut vahingon

1. huolimattomuudesta ajettaessa luvottomasti käyttöön otetulla ajoneuvolla
2. kuljettaessaan vakuutuksen kohdetta sellaisessa tilassa, että hänen verensä alkoholipitoisuus oli ajon aikana tai sen jälkeen vähintään 1,2 promillea tai että hänellä oli vähintään 0,53 milligrammaa alkoholia litrassa uloshengitysilmaa
3. kuljettaessaan vakuutuksen kohdetta muuten alkoholin tai muun huumaavan aineen kuin alkoholin vaikutuksen alaisena tai alkoholin ja muun huumaavan aineen yhteisvaikutuksen alaisena niin, että hänen kykynsä virheettömiin suorituksiin oli tuntuvasti huonontunut.

14.2 Tapiolan takautumisoikeus vakuutuksenottajaa, vakuutettua tai vakuutettuun samastettua kohtaan vahinkovakuutuksessa (VSL 75 §)

Tapiola saa vaatia kohdassa 17.1 tarkoitetulle vakuutetulle suorittamansa korvauksen tai sen osan takaisin siltä vakuutuksenottajalta, vakuutetulta tai vakuutettuun kohdan 8 mukaan samastetulta henkilöltä, joka on aiheuttanut vakuutustapahtuman (kohta 7) tai laiminlyönyt alla mainittujen kohtien mukaisen velvollisuuden:

- 2.2 (tiedonantovelvollisuus ennen vakuutussopimuksen tekemistä)
- 5.2 (tiedonantovelvollisuus vaaran lisääntymisestä)
- 6.1 (velvollisuus noudattaa suojeluohjeita)
- 6.2 (vahingon torjumis- ja rajoittamisvelvollisuus).

Tapiola saa takautumisoikeuden nojalla vaatia suoritettua korvauksen kokonaan, jos Tapiola olisi kohdissa 2.2, 5.2, 6 ja 7 mainituilla perusteilla vastuusta vapaa tai oikeutettu epäämään korvauksen. Jos korvausta olisi edellä mainittujen kohtien mukaisesti alennettu, Tapiola saa vaatia takaisin alennusta vastaavan osan korvauksesta.

15 Vakuutussopimuksen muuttaminen

15.1 Vahinkovakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (VSL 18 §)

Tapiolalla on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan uusia olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa; tai
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.2 tarkoitettu muutos.

Tapiola lähettää ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta ilmoituksen siitä, miten ja mistä ajankohdasta vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.2 Henkilövakuutuksen sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden aikana (VSL 20 §, 27 §)

Tapiolalla on oikeus vakuutuskauden aikana muuttaa vakuutusmaksua tai muita sopimusehtoja vastaamaan oikeita tai muuttuneita olosuhteita, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuutensa ja vakuutusyhtiö, jos oikeat ja täydelliset tiedot olisi annettu, olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla kuin oli sovittu;
- 2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2. mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus tästä huolimatta laiminlyönnin seuraamusten sovitte- lun vuoksi kohdan 2.2.2 mukaan sitoo Tapiolaa tai
- 3) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos ja Tapiola olisi myöntänyt vakuutuksen ainoastaan korkeampaa maksua vastaan tai muutoin toisilla ehdoilla siinä tapauksessa,, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä. Tapiola lähettää vakuutuksenottajalle ilman aiheetonta viivytystä, saatuaan tiedon edellä mainitusta seikasta, ilmoituksen vakuutusmaksun tai ehtojen muutoksesta. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus.

15.3 Sopimusehtojen muuttaminen vakuutuskauden vaihtuessa

15.3.1 Ilmoitusmenettely (VSL 19 § ja 20 a §)

Tapiolalla on oikeus vakuutuskauden vaihtuessa muuttaa vakuutusehtoja ja -maksua sekä muita sopimusehtoja, kun perusteena on

- uusi tai muuttunut lainsäädäntö tai viranomaisen määräys
- ennalta arvaamaton olosuhteiden muutos (esim. kansainvälinen kriisi, poikkeuksellinen luonnon-tapahtuma, suuronnettomuus)
- vakuutukseen vaikuttavan indeksin muutos
- vakuutuksen korvausmenon muutos.

Tapiolalla on lisäksi oikeus tehdä vakuutusehtoihin

vähäisiä muutoksia, joilla ei ole vaikutusta vakuutus-sopimuksen keskeiseen sisältöön.

Jos Tapiola tekee vakuutus-sopimukseen kohdassa 15.3 kuvattuja muutoksia, Tapiola lähettää vakuutusmaksua koskevan laskun yhteydessä vakuutuksenottajalle ilmoituksen siitä, miten vakuutusmaksu tai muut sopimusehdot muuttuvat. Ilmoituksessa mainitaan, että vakuutuksenottajalla on oikeus irtisanoa vakuutus. Muutos tulee voimaan vahinkovakuutuksessa sen vakuutuskauden, henkilövakuutuksessa sen vakuutusmaksukauden tai, jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, sen kalenterivuoden alusta lukien, joka ensiksi seuraa kuukauden kuluttua ilmoituksen lähettämisestä.

15.3.2 Vakuutuksen irtisanomista edellyttävät muutokset

Jos Tapiola muuttaa vakuutusehtoja, -maksuja tai muita sopimusehtoja muissa kuin kohdassa 15.3.1 luetelluissa tapauksissa tai poistaa vakuutuksesta voimakkaasti markkinoidun edun, Tapiolan on irtisanottava vakuutus päättymään vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16 Vakuutus-sopimuksen päättyminen

16.1 Vakuutuksenottajan oikeus irtisanoa vakuutus (VSL 12 §)

Vakuutuksenottajalla on oikeus milloin tahansa irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana. Irtisanominen on suoritettava kirjallisesti. Muu irtisanominen on mitätön. Jos vakuutuksenottaja ei ole määrännyt vakuutuksen päättymisaikaa, vakuutus päättyy, kun irtisanomista koskeva ilmoitus on jätetty tai lähetetty Tapiolalle.

Irtisanomisoikeutta ei kuitenkaan ole, jos vakuutus-sopimuksen sovittu voimassaoloaika on lyhyempi kuin 30 päivää.

16.2 Tapiolan oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden aikana (VSL 15 §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on ennen vakuutuksen myöntämistä antanut vääriä tai puutteellisia tietoja ja jos Tapiola oikean asianlaidan tuntien ei olisi vakuutusta myöntänyt
- 2) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamissa olosuhteissa tai vakuutuskirjaan merkityssä asiantilassa on vakuutuskauden aikana tapahtunut sellainen olen-

naisesti vahingonvaaraa lisäävä muutos, jota Tapiolan ei voida katsoa ottaneen lukuun sopimusta päätettäessä

- 3) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyönyt suojeleuhjeen noudattamisen
- 4) vakuutettu on tahallisesti tai törkeästä huolimattomuudesta aiheuttanut vakuutustapahtuman tai
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen vilpillisesti antanut Tapiolalle vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta.

16.3 Tapiolan oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutuskauden aikana

(VSL 17 §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättymään vakuutuskauden aikana, jos

- 1) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on tahallisesti tai huolimattomuudesta, jota ei voida pitää vähäisenä, laiminlyönyt kohdassa 2.2 tarkoitetun tiedonantovelvollisuuttaan ja Tapiola ei olisi lainkaan myöntänyt vakuutusta, jos oikeat ja täydelliset vastaukset olisi annettu;
- 2) vakuutuksenottaja tai vakuutettu on menetellyt vilpillisesti täyttäessään kohdassa 2.2 mainittua tiedonantovelvollisuuttaan ja vakuutus sopimus tästä huolimatta kyseisen kohdan perusteella sitoo Tapiolaa;
- 3) vakuutuksenottajan tai vakuutetun Tapiolalle sopimusta päätettäessä ilmoittamisessa seikoissa on vakuutuskauden aikana tapahtunut kohdassa 5.3 tarkoitettu muutos eikä Tapiola olisi myöntänyt vakuutusta siinä tapauksessa, että vakuutettuun liittyvä seikka olisi ollut muutosta vastaava jo vakuutusta myönnettäessä;
- 4) vakuutettu on tahallisesti aiheuttanut vakuutustapahtuman;
- 5) vakuutettu on vakuutustapahtuman jälkeen antanut Tapiolalle vilpillisesti vääriä tai puutteellisia tietoja, joilla on merkitystä Tapiolan vastuun arvioimisen kannalta

16.4 Ryhmäetuvakuutuksen irtisanominen

(VSL 17 b §)

Jos ryhmäetuvakuutuksen vakuutuksenottaja eroaa tai erotetaan ryhmän jäsenyydestä, ryhmäetuvakuutus päättyy. Tapiola ilmoittaa vakuutuksenottajalle kirjallisesti päättymisperusteen ja -ajankohdan. Vakuutus päättyy aikaisintaan kuukauden kuluessa ilmoituksen lähettämisestä.

16.5 Tapiolan irtisanomismenettely

(VSL 15 § ja 17 §)

Tapiola suorittaa irtisanomisen kirjallisesti ilman aiheetonta viivytystä saatuaan tiedon irtisanomiseen oikeuttavasta perusteesta. Irtisanomista koskevassa ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuu-

tus päättyy kuukauden kuluessa irtisanomista koskevan ilmoituksen lähettämisestä. Tapiolan oikeus irtisanoa vakuutus vakuutusmaksun suorittamisen laiminlyönnin vuoksi määräytyy kohdan 4.2 mukaisesti.

16.6 Tapiolan oikeus irtisanoa vahinkovakuutus vakuutuskauden lopussa

(VSL 16 §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutuskauden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutuskauden päättymistä.

16.7 Tapiolan oikeus irtisanoa henkilövakuutus vakuutusmaksukauden lopussa

(VSL 17 a §)

Tapiolalla on oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi vakuutusmaksukauden lopussa. Jos vakuutusmaksukausi on lyhyempi kuin yksi vuosi tai siitä ei ole sovittu, vakuutuksenantajalla on vastaavasti oikeus irtisanoa vakuutus päättyväksi kalenterivuoden lopussa. Irtisanominen suoritetaan kirjallisesti viimeistään kuukautta ennen vakuutusmaksukauden päättymistä tai, jos vakuutusmaksukaudesta ei ole sovittu, viimeistään kuukautta ennen kalenterivuoden päättymistä. Ilmoituksessa mainitaan irtisanomisperuste. Vakuutusta ei kuitenkaan irtisanoa sen vuoksi, että vakuutetun terveydentila on vakuutuksen ottamisen jälkeen huonontunut, eikä sen vuoksi, että vakuutustapahtuma on sattunut.

16.8 Omistajan vaihdos vahinkovakuutuksessa

(VSL 63 §)

Vahinkovakuutus sopimus päättyy, jos vakuutettu omaisuus siirtyy oikeustoimen johdosta muulle uudelle omistajalle kuin vakuutuksenottajalle itselleen tai tämän kuolinpesälle. Jos vakuutustapahtuma sattuu 14 päivän kuluessa omistusoikeuden siirtymisestä, omaisuuden uudella omistajalla on kuitenkin oikeus korvaukseen, jollei hän itse ole ottanut omaisuudelle vakuutusta.

Mikäli omaisuutta koskevaan vakuutukseen on liitetty muita vakuutuksia, esim. vastuu-, oikeusturva- tai keskeytysvakuutus, päättyy tällainen vakuutus sopimus välittömästi omaisuuden siirtyessä uudelle omistajalle.

17 Kolmannen henkilön oikeudet vahinkovakuutuksessa

17.1 Muut vakuutetut, joiden hyväksi omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa

(VSL 62 §)

Sen lisäksi mitä näissä vakuutusehdoissa kohdissa "Vakuutetut" on muutoin määrätty vakuutetusta, on omaisuutta koskeva vakuutus voimassa omistajan, omistuksenpidätysehdoin omaisuuden osta-

neen, panttioikeuden ja pidätysoikeuden haltijan sekä muutoinkin sen hyväksi, johon omaisuutta koskeva vaaranvastuu kohdistuu.

17.2 Vakuutetun asema vakuutustapahtuman satuttua (VSL 65 §)

Tapiola vetoaa korvauksen alentamiseksi tai epäämiseksi edellisessä kohdassa tarkoitettua vakuutettua kohtaan vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun tiedonantovelvollisuuden (kohta 2.2) tai vaaran lisääntymisestä (kohta 5.2) ilmoittamisen laiminlyöntiin vain, jos kohdassa 17.1 tarkoitettu vakuutettu ennen vakuutustapahtumaa tiesi tai hänen olisi pitänyt tietää vakuutuksenottajan tai toisen vakuutetun menettelystä. Kullakin vakuutetulla on oikeus vakuutustapahtuman johdosta suoritettavaan korvaukseen. Vakuutuksenottaja saa kuitenkin vakuutettua sitovasti neuvotella Tapiolan kanssa sekä nostaa korvauksen, paitsi, jos vakuutettu on sopimuksessa nimeltä mainittu, tai hän on ilmoittanut itse valvovansa oikeuttaan, taikka kysymys on kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta.

17.3 Etu oikeus saada maksu korvauksesta (VSL 66 §)

Jos omaisuutta koskeva vakuutus on voimassa henkilön hyväksi, jolla on saatavan vakuudeksi panttioikeus omaisuuteen, hänellä on, vaikkei saatava olikaan erääntynyt, oikeus ennen omistajaa saada maksu korvauksesta, jollei omistaja ole korjannut vahinkoa tai aseta vakuutta sen korjaamiseksi. Mitä tässä on sanottu, on vastaavasti voimassa henkilön hyväksi, jolla on oikeus pidättää omaisuus erääntyneen saatavan vakuudeksi. Omistajalla on oikeus saada maksu korvauksesta ennen omistuksenpidätysehdoin omaisuuden ostanutta. Kiinnityksenhaltijan oikeudesta saada maksu korvauksesta on voimassa mitä kiinnityksenhaltijan oikeudesta vakuutuskorvaukseen on säädetty.

17.4 Vahinkoa kärsineen oikeus korvaukseen vastuuvakuutuksessa (VSL 67 §)

Vahinkoa kärsineellä on vastuuvakuutuksessa oikeus vaatia vakuutus sopimuksen mukainen korvaus suoraan Tapiolalta, jos vakuutettu on asetettu konkurssiin tai on muutoin maksukyvytön.

Jos Tapiolalle esitetään korvausvaatimus, Tapiola ilmoittaa tästä vakuutetulle ilman aiheetonta viivytystä sekä varaa hänelle tilaisuuden esittää selvitystä vakuutustapahtumasta. Vakuutetulle lähetetään myös tieto asian myöhemmästä käsittelystä. Jos Tapiola hyväksyy vahinkoa kärsineen korvausvaatimuksen, hyväksyminen ei sido vakuutettua.

17.5 Vahinkoa kärsineen muutoksenhakuoikeus vastuuvakuutuksessa (VSL 68 §)

Vahinkoa kärsineellä on oikeus nostaa Tapiolan korvauspäätöksen johdosta kanne Tapiolaa vastaan tai saattaa asia Vakuutuslautakunnan tai kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi kohdan 13 mukaisesti.

Vahinkotietojen käsittely

Tapiola luovuttaa tietoja Tapiolaan ilmoitetuista vahingoista vakuutusyhtiöiden yhteiseen vahinkorekisteriin.

Samalla Tapiola tarkistaa, mitä vahinkoja muille vakuutusyhtiöille on ilmoitettu. Tapiola käyttää tietoja vain korvauskäsittelyn yhteydessä vakuutusyhtiöihin kohdistuvan rikollisuuden torjumiseksi.

Tapiola tallentaa kaikki korvausasiointiin liittyvät puhelut.